

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: O. V.
státní příslušnost Ukrajina
naposledy pobytem Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
739 51 Vyšní Lhoty 234
trvalým pobytem X, Ukrajina

proti
žalovanému: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství police Moravskoslezského kraje, sídlem 30. dubna 1682/24, Ostrava – Moravská Ostrava, 702 00
Odbor cizinecké policie, Beskydská 2061, 738 19 Frýdek – Místek

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2025, č. j. KRPT-37960-21/ČJ-2025-07002, zajištění za účelem předání,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Žalobce napadá rozhodnutí žalované o svém zajištění na dobu 30 dnů za účelem předání do Polské republiky (dále jen „Polsko“) vydané dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaná zjistila, že žalobce dříve požádal v Polsku o mezinárodní ochranu; usoudila, že je namístě předání žalobce do Polska, který je příslušným státem podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Nařízení“).

II. Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

2. Žalobce se dne 7. 2. 2025 dostavil na pracoviště Krajského asistenčního centra pro uprchlíky, aby požádal o udělení dočasné ochrany na území České republiky.
3. Dle lustrace je žalobce veden v Schengenském informačním systému (dále též jen SIS“) jako nežádoucí osoba ve spojitosti se závažnou drogovou trestnou činností (záznam provedlo Německo); na žalobce Ruská federace vydala mezinárodní zatykač.
4. Žalobce cizinecká policie dne 7. 2. 2025 zajistila dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“).
5. Dne 7. 2. 2025 žalobce při podání vysvětlení připustil, že si je vědom neoprávněného pobytu na území České republiky, resp. Evropské unie. Do České republiky vstoupil dne 6. 2. 2025 z Polska, kam přicestoval dne 4. 2. 2025 z Ukrajiny. Neměl problémy při překročení hranice. Je aktivním vojákem na Ukrajině a od 29. 1. 2025 do 9. 2. 2025 má udělenou propustku. Má v úmyslu požádat o dočasnou ochranu, neboť se již nechce vracet na frontu. V minulost na něj Ruská federace vydala mezinárodní zatykač, ale není si vědom, že se nachází v systému nežádoucích osob, jimž je zakázán vstup do EU. V České republice pobývá jeho syn s bývalou manželkou, nejsou v kontaktu. V České republice nemá osobu, vůči níž by ukončení jeho pobytu na území představoval zásah do soukromého a rodinného života. Nemá zde ani ekonomické, kulturní či sociální vazby. Má problémy se srdcem a vysokým krevním tlakem, bere léky. V roce 2020 požádal v Polsku o mezinárodní ochranu. V Polsku mu byly odebrány otisky. Azyl mu nebyl udělen. Na Ukrajině je déle než 6 měsíců v aktivní službě na frontě. Má dostatek finančních prostředků, nechce je však vydávat na složení finanční záruky. Na Ukrajině mu hrozí nebezpečí, probíhá tam válka.
6. Z lustrace v systému EURODAC vyplynula shoda ID žalobce se záznamem v Polsku ze dne 5. 11. 2020, kde žalobce požádal o mezinárodní ochranu.
7. Žalovaná rozhodla dne 7. 2. 2025 napadeným rozhodnutím. Konstatovala, že existuje důvodné podezření, že žalobce vstoupil na území České republiky neoprávněně, neboť je evidován v příslušných informačních systémech jako nežádoucí osoba. Z informací ze systému EURODAC, jakož i z výpovědi žalobce, vyplynulo, že žalobce v minulosti pobýval v Polsku a byl veden jako žadatel o mezinárodní ochranu. Polsko by tak mělo být dle Nařízení povinno žadatele přijmout zpět na své území. Žalované nejsou známy překážky

realizace předání žalobce do Polska. V polském azylovém řízení nebyly shledány systematické nedostatky. Žalobce s ohledem na svá předchozí protiprávní jednání nedává záruku, že by skutečně vyčkal na území České republiky do doby realizace svého předání. Žalobce není oprávněn do Polska sám vycestovat a zároveň v České republice neudal žádnou adresu pobytu, na které by se zdržoval. Existuje vážné nebezpečí jeho útěku. S manželkou a synem neudrží žádné kontakty. Nepřipadá v úvahu uložení zvláštních opatření. Byl by ohrožen výkon předání žalobce a takové opatření by nebylo účinné. Žalovaná rovněž posoudila přiměřenost zajištění. Závěrem odůvodnila stanovenou dobu zajištění.

8. Dne 7. 2. 2025 žalovaná zaslala informaci o zajištění cizince Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky, oddělení Dublinského střediska (dále jen „Dublinské středisko“).
9. Dne 13. 2. 2025 oznámilo Dublinské středisko, že v případě žalobce bylo ukončeno řízení dle Nařízení, neboť dle dostupných informací žalobce opustil území členských států Evropské unie na dobu delší než 3 měsíce. Dle čl. 19 odst. 2 Nařízení Polsko přestalo být odpovědné za žalobce a Nařízení není možno v jeho případě aplikovat.
10. Dne 13. 2. 2025 ve 14:30 hodin žalovaná ukončila zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona o pobytu cizinců.
11. Žalobce žalovaná nově zajistila rozhodnutím ze dne 13. 2. 2025 dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
12. Dne 17. 2. 2025 v návaznosti na žádost žalobce žalovaná rozhodla o tom, že zajistí jeho dobrovolný návrat pozemní cestou s předběžným termínem realizace dne 26. 2. 2025. Dne 26. 2. 2025 proběhla eskorta a předání žalobce odpovědným ukrajinským orgánům.

III. Žaloba

13. Žalobce se v obecné rovině a výčtem jednotlivých ustanovení správního řádu, zákona o pobytu cizinců a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, domnívá, že jej napadené rozhodnutí zkrátilo na jeho právech. Napadá je v celém rozsahu.
14. Žalobce má napadené rozhodnutí za zmatečné a nepřezkoumatelné. Zdůrazňuje, že byt byl zajištěn dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 7 zákona o pobytu cizinců, žalovaná napadené rozhodnutí odůvodňuje pouze ve vztahu k § 129 odst. 1 a 7 citovaného zákona. Absentuje tak vazba mezi výrokem a odůvodněním napadeného rozhodnutí. Konkrétně vyzdvihuje, že v jeho případě nehrozí nebezpečí útěku (§129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců), neboť se sám dobrovolně dostavil k podání žádosti o dočasnou ochranu. Žalovaná rovněž v napadeném rozhodnutí nezohlednila individuální situaci žalobce (důvody opuštění země původu, aktivní voják na Ukrajině, zdravotní problémy). Hodnotila pouze okolnosti svědčící v jeho neprospěch (záznam v SIS).
15. Žalovaná dále dle žalobce nedostatečně odůvodnila možnost uložení zvláštních opatření. Nezohlednila možnost poskytnutí finanční záruky a možnost žalobce po dobu řízení setrvat v pobytové středisku.

16. Žalovaná se nezabývala ani nedostatky azylového systému v Polsku. Odkazuje na zprávu organizace AIDA, která zkoumala polský azylový systém v roce 2020, rozhodnutí německých soudů, stanovisko polského ombudsmana a polské neziskové organizace. Domnívá se, že v Polsku hrozí automatické umístění do detenčního zařízení. Listiny žalobce k žalobě nedokládá.
17. Závěrem žalobce uvádí, že neměl být zajištěn dle § 129 zákona o pobytu cizinců. Není země, kam by měl být předán, neboť již pozbyl statusu žadatele o mezinárodní ochranu. Dle žalobce žalovaná pochybila, neboť se jen zcela povrchně zabývala úvahou, zda je předání žalobce reálné a nijak nezohlednila článek 19 odst. 2 Nařízení. Též pochybila, neboť nevyhodnotila, zda je předání alespoň potenciálně možné z hlediska lidskoprávních závazků České republiky.
18. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované

19. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 9. 9. 2024 shrnula dosavadní průběh řízení.
20. Je přesvědčena, že příslušnými lustracemi činila kroky k řádnému objasnění skutkového stavu. Dle prověrky v systému EURODAC pracovala s informací, že žalobce je žadatelem o mezinárodní ochranu v Polsku. Zabývala se proto otázkou, zda je možná realizace předání žalobce do Polska dle Nařízení. Zohlednila nebezpečí útěku žalobce.
21. Žalovaná je napadené rozhodnutí odůvodnila i ve smyslu § 129 dost. 4 zákona o pobytu cizinců. Vyzdvihla, že žalobce je veden jako nežádoucí osoba z důvodu přechovávání velkého množství omamných látek. Též poukázala na to, že žalobce měl možnost požádat o mezinárodní ochranu již v Polsku, kam vstoupil dne 4. 2. 2025, což byla první bezpečná země, do níž vstoupil. Žalobce navíc při podání vysvětlení dne 7. 2. 2025 na otázku, zda bude žádat o mezinárodní ochranu v České republice správnímu orgánu sdělil, že neví. Neměl u sebe léky, byť uváděl, že má vysoký krevní tlak a problémy se srdcem a je medikován. Žalovaná měla obavy, že žalobce představuje riziko pro bezpečnost či by mohl závažně narušit veřejný pořádek, neboť Ruská federace na něj vydala mezinárodní zatykač.
22. V případě žalobce nebylo na místě uložit mírnější opatření. Žalovaná odkázala na judikaturu správních soudů. Finanční záruku žalobce odmítl složit. Žadatel o mezinárodní ochranu bývá poučen o tom, že v zemi, kde požádá o mezinárodní ochranu, musí setrvat do doby, než je o ní rozhodnuto. To žalobce v případě své předchozí žádosti podané v Polsku neučinil. Žalovaná se domnívá, že by žalobce mohl i v nynější věci postupovat obdobně a uložení mírnějšího opatření by nebylo účinné.
23. K otázce systémových nedostatků žalovaná uvádí, že žalobce nedoložil, ani neoznačil žádnou ze zpráv údajně konstatujících systémové nedostatky v polském azylovém systému.
24. Žalovaná připomněla, že rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem v řízení. Rozhodla na základě skutečností, které jí byly známy době jejího rozhodování. Pokud dne 13. 2. 2025

obdržela informaci Dublinského střediska, že řízení o udělení mezinárodní ochrany v Polsku již bylo ukončeno a Polsko již není za žalobce ve smyslu Nařízení odpovědné, okamžitě přistoupila k ukončení zajištění žalobce dle § 129 zákona o pobytu cizinců

25. Žalovaná připomněla, že žalobce využil dobrovolného návratu a dne 26. 2. 2025 byl předán odpovědným ukrajinským orgánům.
26. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

27. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21, z úřední povinnosti přezkoumal i podmínky zákonnosti zajištění žalobcem nenamítané.
28. O žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. a § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalobce nařízení jednání nežádal a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání nezbytným.
29. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.
30. Soud předesílá, že výčet údajně porušených ustanovení v úvodu žaloby, který není nijak navázán ke konkrétním skutkovým okolnostem ani právním argumentům, sám o sobě nespĺňuje požadavky kladené na žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, a ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). S výjimkou případů, kdy žalobce na jiných místech žaloby spojil porušení některých z těchto ustanovení s individualizovanou žalobní argumentací, se tak soud tímto „paragrafovým seznamem“ blíže nezabýval.
31. Soud v žalobě identifikoval následující okruhy žalobních bodů: nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu jeho nedodatečného odůvodnění, s to zejména ve vztahu k § 129 odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců (V. 1.); nedostatečné posouzení možnosti zajištění nahradit zákonnými alternativami (V. 2.); nesprávné posouzení otázky systémových nedostatků v polském azylovém řízení (V. 3.); nezohlednění absence povinnosti Polska žalobce převzít ve smyslu Nařízení (V. 4.).

V.1. Nepřezkoumatelnost a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí

32. Judikatura se ustálila na závěru, že není namístě klást přemrštěné, příliš formální a nepřiměřeně vysoké požadavky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost soudem je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně

nelze správním rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je dána pouze hrubými vadami správního rozhodnutí, z nichž jednou je nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

33. Při posuzování nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí lze vycházet i z judikatury vztahující se k otázce nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.
34. Krajský soud při úvahách o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí též zohlednil povahu zajištění dle § 129 zákona o pobytu cizinců. Měl na paměti, že řízení o zajištění je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodě (viz § 27 odst. 3 zákona o PČR) a je prvním úkonem v řízení (viz § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců). V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017-27, proto nelze po žalované spravedlivě žádat, aby „zevrubně a vyčerpávajícím způsobem vyřešila veškeré v úvahu přicházející otázky týkající se situace a stavu cizince a jeho celkového osudu na území členských států“.
35. V napadeném rozhodnutí žalovaná shrnula zjištěný skutkový stav, na ten aplikovala adekvátní právní úpravu; své rozhodnutí dostatečně odůvodnila a individualizovala.
36. Žalovaná v rozhodnutí popsala příjezdovou historii žalobce, poukázala na zjištění, že žalobci byl odepřen vstup a pobyt na územní státu Evropské unie a byl proti němu vydán mezinárodní zatykač proti pro závažnou trestnou činnost. Odůvodnila své podezření, že žalobce vstoupil na územní České republiky neoprávněně. Zohlednila zjištění ze systému EURODAC, v něhož vyplynulo, že žalobce v minulosti žádal o azyl v Polsku. Vyšla i z údajů sdělených žalobcem při podání vysvětlení dne 7. 2. 2025 za přítomnosti tlumočníka. Na podkladě těchto zjištění usoudila, že žalobce vstoupil na území České republiky neoprávněně a současně jde o žadatele o mezinárodní ochranu. Zabývala se dále alternativami k zajištění, překážkami předání a přiměřeností svého rozhodnutí.
37. Není pravdou, že by žalovaná své rozhodnutí neodůvodnila z pohledu § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Na straně 4 napadeného rozhodnutí vysvětlila, co znamená pojem vážné nebezpečí útěku. V této souvislosti vyšla ze zjištění dle SIS a existenci mezinárodního zatykače (ze správního spisu je ostatně patrné, že kontaktovala i příslušné státní zastupitelství).
38. Žalovaná přihlédla i k tomu, že žalobce v České republice nemá žádnou adresu pobytu, a proto existuje vážné nebezpečí jeho útěku. Žalovaná též zohlednila individuální okolnosti věci. Uvedla, že žalobce není v kontaktu s rodinou v České republice či i to, že byť poukazuje na potřebu medikace, žádné léky u sebe neměl. Žalované nelze vyčítat, že v řízení o zajištění

za účelem předání nepřihlédla detailně k obavám žalobce z návratu na Ukrajinu. Uvedené by bylo předmětem detailního zkoumání v jiném typu řízení (předání, vyhoštění, o mezinárodní ochranu).

39. K namítanému nedostatku odůvodnění dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců krajský soud pro úplnost uvádí, že s definicí vážného nebezpečí útěku Nejvyšší správní soud pracoval například v usneseních ze dne 5. 9. 2024, č. j. 5 Azs 10/2024-55, ze dne 18. 4. 2024, č. j. 2 Azs 36/2024-34, nebo ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Azs 173/2021-40. Žalovaná se od znění zákona ani od jeho ustáleného výkladu správními soudy neodchýlila. V této souvislosti proto odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
40. Žalovaná neopomněla zohlednit ani znění § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Uvedla, že byť Polsko je zemí, se kterou Česká republika sousedí, žalobce není oprávněn s ohledem na svůj nelegální pobyt do tohoto státu samostatně vycestovat.
41. Odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje krajský soud s přihlédnutím k typu řízení, v němž je žalovaná vydala, za dostačující. Je z něj patrný vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. V napadeném rozhodnutí nechybí úvahy, jimiž se žalovaná řídila při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěru o skutkovém stavu; a o tom, proč subsumovala skutkový stav pod zvolené právní normy.
42. Rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem v řízení, který vydává policie v určité časové tísní. To s sebou nese z podstaty věci jisté zestručnění odůvodnění tohoto rozhodnutí. I přes onu časovou tíseň napadené rozhodnutí nenese prvky svévole a obsahuje konkrétní skutečnosti odůvodňující zajištění žalobce.

V.2. Užití zvláštních opatření

43. Otázky, které žalobce nastolil v souvislosti s aplikací alternativ k zajištění, již judikatura správních soudů řešila. K možnosti uložení zvláštní opatření namísto zajištění cizince lze odkázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 - 29, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, č. 3559/2017 Sb. NSS). Žalovaná tuto judikaturu respektovala.
44. Zvláštní opatření za účelem vycestování představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č.j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí a že neexistuje důvodná obava, že by byl uložním zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Možnost aplikace opatření nutně závisí také na důvodu zajištění.
45. Žalovaná se možností uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců dostatečným způsobem zaobírala na stranách 4-6 napadeného rozhodnutí. Při jejich hodnocení vyšla z konkrétních skutečností týkajících se situace žalobce, které zjistila ve správním řízení a z jeho vysvětlení. Posouzení je odůvodněné a není nijak paušalizované, žalovaná přihlédla k individuálním aspektům případu žalobce.

46. Žalovaná v napadeném rozhodnutí vyšla z tvrzení, které žalobce uvedl při podání vysvětlení dne 7. 2. 2025 a z objektivně zjištěných okolností na podkladě provedených lustrací. Vyzdvihla, že žalobce nemá na území České republiky hlášen pobyt. Má se zde zdržovat jeho družka a syn; s nimi však žalobce není v žádném kontaktu. V systému SIS je veden jako nežádoucí soba. Na podkladě těchto skutečností a poukazem na přílehlavou judikaturu žalovaná dovodila, že uložení zvláštních opatření nepřipadá v úvahu a bylo by neúčinné. Žalovaná podložila svůj závěr o tom, že žalobce není schopen plnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a je dána obava, že uložení zvláštního opatření by bylo ohroženo jeho předání.
47. Při zvážení všech těchto okolností nemohla žalovaná dospět k jinému závěru, než že žalobce by s největší pravděpodobností neplnil povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, oznámit každou změnu a ve stanovené době se tam zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly. Žalovaná nepovažovala za očekávatelné, že by žalobce řádně plnil povinnosti mu uložené.
48. Soud se ztotožňuje se závěrem žalované, že uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců nepřicházelo v úvahu, nebyla splněna ani subjektivní, ani objektivní složka, a byla zde dána důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen účel zajištění, tedy předání žalobce.
49. Krajský soud přitaká žalobci potud, pokud uvádí, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí explicitně nevyjádřila ke zvláštnímu opatření ve formě složení finanční záruky. Krajský soud ovšem nepřehlédl, že žalobce při podání vysvětlení za přítomnosti tlumočníka výslovně k otázce finanční záruky žalované sdělil, že by disponuje finančními prostředky, nehodlá je vydávat na složení kauce (viz strana 27 správního spisu). Tento nedostatek odůvodnění však nedosahuje takové intenzity, aby byl s to přivodit nepřezkoumatelnost či nezákonnost napadeného rozhodnutí.
50. Krajský soud uzavírá, že volba zmíněných zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložení nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016-48 nebo ze dne 16. 5. 2019 č. j. 10 Azs 48/2019-33). V tomto směru nejde jen o to, že by se žalobce nacházel v České republice nelegálně. Žalobce především neuvedl (ve správním řízení ani v žalobě) nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že by mírnější opatření byla v jeho případě realizovatelná. Již výše bylo opakovaně zmíněno, že žalobce nemá v České republice žádné příbuzné či známé, s nimiž by se stýkal, z jeho výpovědi nevyplývá, že by měl místo, kde by se po dobu do okamžiku realizace jeho vyhoštění zdržoval, finanční prostředky nehodlá použít na složení kauce. V minulosti nevyčkal jako žadatel o azyl výsledků azylového řízení v Polsku. Na žalobce je vydán mezinárodní zatykač a v Evropské unii nežádoucí osobou. To vše s přihlédnutím k jeho shora popsané pobytové historii podporuje důvodné obavy, že žalobce nebude dobrovolně vyčkávat na území České republiky až do okamžiku, než bude možné realizovat jeho předání, a to ani v pobytovém středisku, jako nově tvrdí v žalobě.

51. Za tohoto stavu postupovala žalovaná správně, pokud uvedla, že alternativy k zajištění v případě žalobce nepřicházely v úvahu.

V. 3 Systémové nedostatky azylového řízení v Polsku

52. Ani žalobní námitku, že žalovaná nesplnila svou povinnost zohlednit, zda přemístění žalobce do Polska nebrání systémové nedostatky azylového řízení, neshledal krajský soud důvodnou.
53. Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce Nařízení, který je kodifikací předcházející judikatury Soudního dvora EU a Evropského soudu pro lidská práva, „*není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „*[p]okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem*“.
54. Otázkou, do jaké míry a v jakém rozsahu se má policejní orgán v rozhodnutí o zajištění cizince k dané otázce vyslovit, se zabýval za účelem sjednocení dosavadní judikatury i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu a ve svém rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017- 29, publ. pod č. 3773/2018 Sb. NSS., přijal závěr, že v rozhodnutí o zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání do jiného členského státu podle Nařízení, „*se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti*.“ V tomto rozsudku rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rovněž konstatoval, že evropský azylový systém je vystaven na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí [srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C 411/10 a C 493/10, ve věci N. S. a dalších, jenž je v zásadě aplikovatelný i za současné právní úpravy].
55. Je třeba zdůraznit, že žalobce před žalovanou (podání vysvětlení ze dne 7. 2. 2025) žádnou námitku systémových nedostatků v Polsku neuplatnil. Přestože žalobce námitku systémových nedostatků před žalovanou nevznnesl, a ta tudíž nebyla povinna se k této otázce vyjadřovat, tvrzení žalobce o tom, že žalovaná nezohlednila, zda přemístění žalobce do státu nebrání systémové nedostatky azylového řízení, se zcela míjí s obsahem spisu a odůvodněním napadeného rozhodnutí. Na straně 3-4 napadeného rozhodnutí se žalovaná obecnými i konkrétními možnými překážkami vycestování žalobce do Polska zabývala. Existenci systémových nedostatků v tamní azylové proceduře neshledala.

56. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017-54, připomněl povahu samotného řízení o zajištění a dovodil, že nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Podle Nejvyššího správního soudu je žalovaná povinna zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známy z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému *a priori* vyloučené.
57. Krajský soud shrnuje, že v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nelze po žalované rozumně požadovat, aby prováděla rozsáhlé dokazování s cílem podrobně zjistit situaci v zemi, kam má být cizinec předán. Tato povinnost leží zejména na Ministerstvu vnitra (Dublinském středisku), které závazně rozhoduje o samotném předání. Žalovaná v řízení o zajištění musí vycházet zejména z obecně známých skutečností o stavu a případných nedostacích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců.
58. V posuzovaném případě žalobce nesdělil, že by měl jakékoli výhrady k některým členským státům v otázce jejich azylového systému. Žalovaná tak vycházela především z poznatků získaných ze své úřední činnosti, ze kterých plynulo, že polský azylový systém netrpí závažnými systémovými nedostatky, které by předání vylučovaly. Rovněž z obecně známých skutečností nelze dovozovat, že by Polsko nebylo schopné zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl (jak tomu bylo v minulých letech například v případě Řecka, které v důsledku významného nárůstu přicházejících žadatelů o mezinárodní ochranu nebylo schopno zajistit řádný průběh azylového řízení). Odůvodnění napadeného rozhodnutí je poměrně stručné, nicméně žalovaná popsala, jak polský azylový systém posoudila, a závažné systémové nedostatky neshledala. Vzhledem k získaným informacím a charakteru řízení lze takové odůvodnění pokládat za dostačující.
59. Je to až v žalobě, kdy žalobce poukazuje na nedostatky v řízení o mezinárodní ochranu v Polsku. Vyzdvihuje automatické umisťování žadatelů do detence. Byť žalobce na určité prameny odkazuje, ba z nich cituje, k žalobě listiny nedokládá, ani blíže neoznačuje (například odkazem). Krajský soud tak nemohl (a to i s ohledem na krátké lhůty, které ovládají řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění) žalobce vyzvat k doložení těchto listin a ověřit obsah jeho tvrzení. Předestřený obsah zpráv by sice mohl nasvědčovat tomu, že polský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Namítané nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle judikatury Soudního dvora za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018-20).
60. Zásada vzájemné důvěry v souvislosti s prostorem svobody, bezpečnosti a práva ukládá každému z těchto států, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která unijní právo uznává (v tomto smyslu viz rozsudky N. S. a další, C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 78 až

80, a Melloni, EU:C:2013:107, body 37 a 63). Při uplatňování unijního práva tak mohou být členské státy povinny na základě unijního práva předpokládat dodržování základních práv ze strany ostatních členských států, takže nejen že nemohou od jiného členského státu požadovat vyšší vnitrostátní úroveň ochrany základních práv než jakou zaručuje unijní právo, ale nemohou ani-až na výjimečné případy-ověřovat, zda tento jiný členský stát skutečně v konkrétním případě dodržel základní práva zaručená Uníí. Společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, že členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, by bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu (viz již citovaný rozsudek Soudního dvora č. C 411/10 a C 493/1)

V. 4. Aplikace § 129 zákona o pobytu cizinců, nezohlednění čl. 19 odst. 2 Nařízení

61. Žalobce je dále přesvědčen, že v jeho případ neměl být aplikován § 129 zákona o pobytu cizinců: toto ustanovení naň nedopadalo. Polsko nebylo zemí, kam by měl být žalobce předán. Existovaly důvodné pochybnosti o tom, zda lze účel zajištění vůbec naplnit. Žalovaná pochybila, pokud se jen zcela povrchně zabývala úvahami o tom, zda je jeho předání možné z hlediska lidskoprávních závazků a nezohlednil čl. 19 odst. 2 Nařízení.
62. Pokud se předně jedná o zohlednění reálné možnosti žalobce předat z pohledu lidskoprávních závazků České republiky, krajský soud odkazuje na své úvahy předestřené výše pod bodem V. 3. rozsudku, neboť tato námitka se týká již vypořádávaných systémových nedostatků.
63. Stejně tak i žalobcem odkazovaná judikatura Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017-19, se věnuje tematice systémových nedostatků. Ani odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2022, č.j. 4 Azs 248/2019-65, není přílehlavý. Vychází totiž ze zcela odlišných skutkových zjištění: v dané věci nebyla zjištěna shoda v systému EURODAC.
64. Krajský soud zdůrazňuje, že je to až v následném řízení o předání, v němž se důkladně ověřuje, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné. Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidskoprávními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017-87).
65. Pokud jde o druhou část právě vypořádávané námítky, tedy otázku možné aplikace čl. 19 odst. 2 Nařízení, krajský soud považuje za potřebné znovu shrnout průběh a okolnosti souzené věci: po zjištění, že se cizinec pohybuje na našem území nelegálně (byl veden v systému SIS jako nežádoucí osoba) jej policie zajistila dle zákona o PČR (maximálně na 48 hodin); v této lhůtě žalovaná provedla základní úkony k ověření totožnosti žalobce a konzultovala příslušné databáze; součástí této procedury bylo mj. i odebrání otisku prstů; na podkladě záznamu EURODAC žalovaná zjistila tzv. shodu ID v Polsku, tedy, že žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

byl žadatelem o azyl v Polsku v roce 2020; uvedené korespondovalo i s podáním vysvětlení žalobce ze dne 7. 2. 2025, v němž uvedl, že v Polsku žádal o mezinárodní ochranu v roce 2020.

66. Dle krajského soudu žalovaná již jen na podkladě těchto zjištění mohla důvodně předpokládat, že se v případě žalobce bude aplikovat Nařízení a že ve smyslu jeho článku 18 bude Polsko příslušným státem k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. V této fázi řízení žalovaná nedisponovala detailnějšími a konkrétnějšími informacemi ve vztahu k řízení o mezinárodní ochraně žalobce vedenému v Polsku. Vzhledem k tomu, že zajištěná osoba musí být do 48 hodin propuštěna nebo zajištěna do zařízení pro zajištění cizinců, kde mohou probíhat další správní úkony, napadeným rozhodnutím žalobce zajistila. Zároveň v den zajištění informovala Dublinské středisko.
67. Je to přitom právě Dublinské středisko, které je příslušné k předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět ve vztahu k Polsku v duchu čl. 18 Nařízení (nikoli žalovaná). Jeho kompetencí je pracovat na identifikaci „dublinkých případů“. Krajský soud připomíná i účel předání: ten lze spatřovat v naplnění povinností plynoucích z Nařízení spočívajících zejména v důsledné aplikaci společné azylové politiky prostřednictvím určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a provedení přemístění za účelem posouzení žádosti. V případě zajištění za účelem předání do státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu Nařízení v čl. 28 odst. 2 stanoví, že *„členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.“* Ustanovení čl. 28 odst. 3 Nařízení pak definuje postup a jednotlivé úkony správního orgánu; udává pevnou lhůtu pro jednotlivé kroky při zajištění cizince, zejména pak uvádí, že *„pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.“*
68. Žalovaná v napadeném rozhodnutí postupovala v duchu citovaných ustanovení Nařízení a v době, kdy vydala napadené rozhodnutí, jí konkrétní okolnosti souzené věci ani jiný postup neumožňovaly. Bylo to až Dublinské středisko, které na podkladě sdělení žalované o zajištění žalobce, mělo rozhodnout o aplikaci Nařízení (zde konkrétně požádat o převzetí nebo přijetí zpět v duchu čl. 18 Nařízení). Žalovaná ani nemohla v napadeném rozhodnutí detailně vyhodnotit veškeré možné scénáře aplikace Nařízení. Žalovaná přitom v době vydání napadeného rozhodnutí disponovala indiciemi (zejména lustrace systému EURODAC), které ji vedly k závěru, že bude na místě Nařízení aplikovat.
69. Krajský soud opakuje, že žalovaná již dne 7. 2. 2025 informovala Dublinské středisko o zajištění žalobce za účelem jeho předání. Odkazem na výše zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017-27, krajský soud připomíná, že žalovaná rozhodovala pod časovým tlakem a její rozhodnutí bylo první úkonem v řízení; nebyla proto povinna explicitně se zabývat veškerými hypotetickými scénáři a odhady a

žadat, aby zevrubně a vyčerpávajícím způsobem vyřešila veškeré v úvahu přicházející otázky týkající se situace a stavu cizince a jeho celkového osudu na území členských států. Z kvalitativního hlediska nutně existuje rozdíl mezi posouzením relevantních skutečností v řízení o zajištění podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců, oproti například dublinskému řízení, ve kterém je jednoznačně širší prostor (z věcného i časového hlediska) pro posouzení situace cizince.

70. V souzené věci přitom žalovaná po obdržení informace Dublinského střediska dne 13. 2. 2025 o tom, že Nařízení není možné aplikovat, téhož dne ve 14:30 hodin ukončila zajištění žalobce dle § 129 zákona o pobytu cizinců.
71. Zcela nad rámec krajský soud poukazuje na znění čl. 19 odst. 2 Nařízení, podle něhož „*povinnosti uvedené v čl. 18 odst. 1 zanikají, pokud členský stát příslušný k posouzení žádosti zjistí poté, co je požádán* (anglicky: „when requested“; francouzsky „lorsqu’il lui est demandé“) *o převzetí nebo přijetí zpět žadatele nebo jiné osoby uvedené v čl. 18 odst. 1 písm. c) nebo d), že dotyčná osoba opustila území členských států na dobu nejméně tří měsíců, a pokud dotyčná osoba není držitelem platného povolení k pobytu vydaného příslušným členským státem.* Již jen z jazykového znění tohoto ustanovení je patrné, že závěr o tom, zda je Polsko příslušné či nikoli k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, bylo oprávněno učinit Polsko, a to až poté, co by bylo o přijetí či převzetí zpět žalobce požádáno Dublinským střediskem. V nynější věci nicméně Dublinské středisko dne 13. 2. 2025 na podkladě svých zjištění sdělilo, že u žalobce již řízení dle Nařízení bylo ukončeno (rozuměj, že tedy ani o převzetí žalobce nebude Polsko žádat). Pro takový postup ovšem žalovaná v době vydání napadeného rozhodnutí neměla dostačující podklady. Závěr o aplikaci čl. 19 odst. 2 Nařízení nemohla přitom žalovaná bez dalšího ověření učinit ani na podkladě sdělení žalobce ze dne 7. 2. 2025 o tom, že je „již více než 6 měsíců v aktivní službě na frontě“.
72. Žalovaná optikou právě vypořádávaných žalobních námitek nepochybila, pokud dne 7. 2. 2025 na podkladě informací, jimiž v době vydání napadeného rozhodnutí disponovala, žalobce zajistila za účelem jeho předání.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

73. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
74. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 7. března 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně